

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

23 november 2004

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**van het onderzoek van de ontwerpen van decreet
houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005**

INHOUD

	Blz.
1. Macro budgettaire aspecten	5
1.1. De economische groei- en inflatieparameters	5
1.2. Budgetnorm van de Hoge Raad van Financiën (HRF).....	7
2. Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten	8
2.1. Algemeen.....	8
2.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld	10
2.3. Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid	15
2.4. Andere niet-fiscale ontvangsten	16
3. Analyse per departement inclusief de overeenkomstige DAB's en VOI's	16
3.1. Departement Coördinatie.....	19
3.2. Departement Algemene Zaken en Financiën	19
3.3. Departement Onderwijs	21
3.4. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	21
3.5. Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Landbouw	25
3.6. Departement Leefmilieu en Infrastructuur	28
3.7. Departement Wetenschap, Innovatie en Media.....	34

Voorlegging van de begrotingsdocumenten

Het Rekenhof ontving de begrotingsdocumenten na 31 oktober 2004. Artikel 9, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit bepaalt evenwel dat de ontwerpen van begroting, met de algemene toelichting, worden ingediend bij het parlement en uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, aan zijn leden worden uitgedeeld.

De begrotingen van bepaalde instellingen en diensten met afzonderlijk beheer zijn te laat of onvolledig overgelegd zodat een controle hierop onmogelijk was of op zijn minst werd bemoeilijkt.

1. Macro budgettaire aspecten

1.1. De economische groei- en inflatieparameters

Begroting	BNI-groei %	Inflatie %
2002 initieel	2	1,8
2002 begrotingscontrole	1	1,6
2003 initieel	2,4	1,4
2003 begrotingscontrole	1,8	1,4
2003 2 ^e begrotingscontrole	2	1,3
2004 initieel	2,1	1,1
2004 begrotingscontrole ⁽¹⁾	-	-
2004 2 ^e begrotingscontrole	2,2	2,1
2005 initieel	2,4	2

De Vlaamse regering gaat in haar aangepaste middelenbegroting 2004 en de initiële begroting 2005 uit van een BNI⁽²⁾ - groei van respectievelijk 2,2% en 2,4% en van een inflatieprognose van respectievelijk 2,1% en 2%.

Dit betekent een verhoging ten aanzien van de BNI-groei van 2,1%, voorzien bij de initiële begroting 2004.

Hierna volgen de economische groei- en inflatievoorspellingen voor 2004 en 2005 voor België door diverse instellingen.

¹ Vermits alleen een uitgavenbegroting werd ingediend, zijn er geen BNI-groei%- en inflatie%-cijfers.

² Bruto Nationaal Inkomen.

Voorspellers	2004 Reëel bruto nationaal inkomen %	2004 BBP- groei % ⁽³⁾	2004 Inflatie %
Federaal Planbureau ⁽⁴⁾	2,2	2,4	2,1
Europese Commissie ⁽⁵⁾	-	2,5	2,1
OESO ⁽⁶⁾	-	2	1,7

Voorspellers	2005 Reëel bruto nationaal inkomen %	2005 BBP- groei %	2005 Inflatie %
Federaal Planbureau ⁽⁷⁾	2,4	2,5	2
Europese Commissie ⁽⁸⁾	-	2,5	2,3
OESO ⁽⁹⁾	-	2,6	2,2

Uit bovenvermelde tabel blijkt dat de meeste instanties de groei- en inflatieprognose toegepast bij de opmaak van de Vlaamse aangepaste begroting 2004 en de initiële begroting 2005 bevestigen⁽¹⁰⁾.

Conjunctuurprovisie

De Vlaamse regering neemt zich voor de geraamde middelen, voor zover deze voortvloeien uit een BNI-groei van meer dan 2%, pas uit te geven wanneer de groei zich effectief realiseert en voorziet daarom in een conjunctuurprovisie van 90.252 duizend EUR in de aangepaste begroting 2004 en van 77.746 duizend EUR in de begroting 2005. Aangezien de federale doorstortingen van de samengevoegde en gedeelde belastingen in 2004 meer dan 100 miljoen EUR lager zullen uitvallen dan in de aangepaste begroting 2004 wordt geraamd, heeft deze provisie in 2004 in principe geen relevantie meer. Dit wordt evenwel opgevangen door de begrotingsruiter in artikel 7 van de aangepaste middelenbegroting 2004 waardoor het kredietsaldo op 31 december 2004 naar begrotingsjaar 2005 wordt overgedragen, het jaar waarin de hogere ontvangst zich zal realiseren.

Het zou transparanter zijn de begrotingen te laten aansluiten bij de werkelijkheid en de provisie in de begroting 2004 te schrappen en toe te voegen aan de provisie in de begroting 2005.

³ Bruto Binnenlands Product.

⁴ Federaal Planbureau, Economische Begroting 2005, september 2004.

⁵ European Commission, Economic Forecasts, Autumn 2004, p. 41.

⁶ OECD, Economic Outlook, nr. 75, June 2004.

⁷ Federaal Planbureau, Economische Begroting 2005, september 2004.

⁸ European Commission, Economic Forecasts, Autumn 2004, p. 41.

⁹ OECD, Economic Outlook, nr. 75, June 2004.

¹⁰ Prognoses opgemaakt door verschillende instanties kunnen niet altijd éénduidig worden vergeleken. Toch geven deze groeiprognoses indicaties aan.

1.2. Budgetnorm van de Hoge Raad van Financiën (HRF)

Tabel over de normnaleving door de Vlaamse overheid

De HRF acht het noodzakelijk dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt aangevuld met een lijst van correcties die toelaten de overgang te maken van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo, zoals dat in de nationale rekeningen volgens het ESR 95 wordt opgesteld.

De Algemene Toelichting duidt deze overgang evenwel onvoldoende gedetailleerd.

Het Rekenhof wijst overigens in zijn verslag met de formele opmerkingen aan de administratie⁽¹¹⁾ herhaaldelijk op de discordantie tussen basisallocaties en ESR-code.

Aquafin

Tabel N.1 over de normnaleving door de Vlaamse overheid⁽¹²⁾ vermeldt voor 2005 geen correctie meer voor Aquafin. Vanaf 2005 zou er volgens de toelichting een gewijzigde structuur moeten zijn zodat deze instelling opnieuw aan de voorwaarden van niet-consolidatie met de overheid voldoet. Zolang de gewijzigde structuur van Aquafin nog niet effectief bestaat, is een raming noodzakelijk van een aanpassing voor 2005. De gevolgde begrotingswijze vormt immers een inbreuk op het voorzichtigheidsprincipe.

Voor 2005 voorziet de NV Aquafin een schuldafbouw van 23.000 duizend EUR, dit onder andere ten gevolge van lagere investeringsuitgaven. Deze gunstige evolutie kan evenwel enkel worden bereikt als alles verloopt zoals afgesproken met het Vlaams Gewest. Dit betekent:

- vanaf 1 januari 2005 de terugkeer naar het BTW-tarief van 6% ondanks het uitblijven van een ruling;
- de inschrijving in de begroting van de bij consensus overeengekomen cijfers van het budgetoverleg van 16 september 2004.

¹¹ Verslag van het Rekenhof met de formele opmerkingen aangaande het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005.

¹² Vlaams Parlement, Stuk 13 (2004-2005) - Nr. 1-A, Algemene Toelichting, p. 56-57.

Beide voorwaarden zijn evenwel niet vervuld, zodat sprake is van een schuldtoename van 42.991,5 duizend EUR in plaats van een schuldafname van 23.000 duizend EUR. Dit betekent dat de tabel normnaleving een negatieve impact dient te voorzien van 42.991,5 duizend EUR voor de schuldopbouw Aquafin in plaats van 0 EUR.

Geconsolideerde begroting

De Algemene Toelichting stelt dat voor de eerste keer een volledige ESR-geconsolideerde begrotingsoefening is gemaakt.⁽¹³⁾

Nergens wordt echter een geconsolideerde begroting met economische codes van de ESR-consolidatiekring van de Vlaamse Overheid voorgesteld in de begrotingsdocumenten, waaruit de tabel N.1 Normnaleving door de Vlaamse overheid kan worden afgeleid.

2. Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten

2.1. Algemeen

Het ontwerp van initiële middelenbegroting 2005 raamt het totaal van de middelen op 19.040.956 duizend EUR.

De tabel hieronder geeft een overzicht van de verschillende inkomstencategorieën en een vergelijking met de initiële middelenbegroting 2004 en het ontwerp van aangepaste middelenbegroting 2004.

¹³ Vlaams Parlement, Stuk 13 (2004-2005) - Nr. 1-A, Algemene Toelichting, 3 november 2004, p. 3.

Tabel: vergelijking van het ontwerp van middelenbegroting 2005 met de initiële begroting 2004 en het ontwerp van aanpassing van de begroting 2004.

In duizenden EUR

2004 initieel	2004 aangepast	aandeel in totaal (excl. lening- opbrengsten)	2005 initieel	wijzigings- percentage t.o.v. 2004 initieel	wijzigings- percentage t.o.v. 2004 aangepast	aandeel in totaal (excl. lening- opbrengsten)
Algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)						
<i>Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld</i>						
14.234.107	14.340.901	76,19%	15.050.034	105,73%	104,94%	79,04%
<i>Andere transferten en dotaties van de federale overheid</i>						
332.282	332.659	1,77%	333.452	100,35%	100,24%	1,75%
<i>Gewestbelastingen, nog geïnd door de federale overheid</i>						
2.829.955	3.144.597	16,71%	3.315.399	117,15%	105,43%	17,41%
<i>Gewestbelastingen, eigen inning</i>						
91.600	84.108	0,45%	92.687	101,19%	110,20%	0,49%
<i>Andere niet-fiscale ontvangsten</i>						
327.073	824.506	4,38%	162.346	49,64%	19,69%	0,85%
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)						
17.815.017	18.726.771	99,49%	18.953.918	106,39%	101,21%	99,54%
Subtotaal toegewezen ontvangsten						
104.877	95.057	0,51%	87.038	82,99%	91,56%	0,46%
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten) en toegewezen ontvangsten						
17.919.894	18.821.828	100,00%	19.040.956	106,26%	101,16%	100,00%
Leningopbrengsten						
362.766	0		0			
Algemeen Totaal						
18.282.660	18.821.828		19.040.956		101,16%	

In vergelijking met de initiële begroting 2004 stijgen de middelen, exclusief leningopbrengsten, met 1.121,1 miljoen EUR (verhoging van 6,26%). Deze verhoging vloeit voort uit een stijging van de *gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld* (+815,9 miljoen EUR of 5,73%, waaronder het zogenaamde Lambermonteffect in 2005) en van de *gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid* (+485,4 miljoen EUR of 17,15%). Hierna wordt op beide inkomstencategorieën dieper ingegaan. De verhoging wordt gedeeltelijk geneutraliseerd door de vermindering van de andere niet-fiscale ontvangsten (-164,7 miljoen EUR).

In vergelijking met de aangepaste begroting 2004 is de verhoging evenwel veel minder uitgesproken (+219,1 miljoen EUR of 1,16%). Dit komt doordat in deze aangepaste begroting 2004 de verhoging van de opbrengsten van de *gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid* (+ 314,6 miljoen EUR) en een reeks éénmalige inkomsten (*andere niet-fiscale inkomsten* + 497,4 miljoen EUR) reeds werden opgenomen.

Uit deze vergelijkingen volgt dat de verhoging van de beleidsruimte (recurrente ontvangsten) die in 2005 voortvloeit uit het Lambermontakkoord reeds in 2004 voor meer dan de helft wordt ingevuld via éénmalige ontvangsten⁽¹⁴⁾.

2.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld

Deze middelen, die op grond van de bijzondere financieringswet (BFW)⁽¹⁵⁾ van de federale overheid worden verkregen, vormen het hoofdbestanddeel van de middelen en worden, inclusief de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, geraamd op 15.050 miljoen EUR, of 79,04% van het totaal van de middelen⁽¹⁶⁾.

In de onderstaande tabel werden de geraamde bedragen in de initiële Vlaamse middelenbegroting 2005 vergeleken met de bedragen in de initiële rijksmiddelenbegroting (RMB) 2005. De vergelijking gebeurde aan de hand van de toelichtingen, met verwijzing naar de artikelen van de begroting en van de BFW.

¹⁴ M.a.w.: de recurrente verhoging van de ontvangsten vanaf 2005 zal ookmoeten worden aangewend voor de bestaande recurrente uitgaven, die in 2004 via éénmalige ontvangsten werden opgevangen.

¹⁵ Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten.

¹⁶ Exclusief de opbrengsten van leningen.

Tabel: *Samengevoegde en gedeelde belastingen*¹⁷: vergelijking van het ontwerp van Vlaamse middelenbegroting 2005 met de artikelen 14 en 15 van het ontwerp van rijksmiddelenbegroting 2005.

In duizenden EUR (er zijn afrondingsverschillen)

BFW en begrotingsartikel	Initiële Vlaamse middelenbegroting 2005	Initiële RMB 2005	Vershil
Gewest			
Samengevoegde belastingen			
<i>Basisbedrag zonder Lambermont</i>			
Art. 33 BFW	7.131.799	7.076.511	55.288
Art. 35ter BFW		55.288	-55.288
<i>Negatieve term</i>			
Art. 33bis BFW	-2.330.514	-2.330.514	0
<i>Extra-middelen</i>			
Art. 35quater tot septies	62.786	62.786	0
Totaal Gewest	4.864.071	4.864.071	0
83-30 49.22 samengevoegde belastingen	4.864.071		
Voorlopige afrekening 2004			
Art. 15 RMB		32.167	
		4.896.238	
Gemeenschap			
Gedeelde belastingen			
Totaal PB Gemeenschap			
Art. 47 BFW	3.282.704	3.282.704	0
<i>Basisbedrag BTW zonder Lambermont</i>			
Art. 39 BFW	5.874.910	5.899.795	-24.885
<i>Bijkomende middelen BTW</i>			
Art. 40bis en 40ter BFW	544.681	545.753	-1.072
Totaal BTW Gemeenschap	6.419.591	6.445.548	-25.957
Totaal Gemeenschap	9.702.295	9.728.252	-25.957
82.20 49.21 gedeelde belastingen	9.702.295		
<i>Dotatie kijk- en luistergeld</i>			
Art. 47bis BFW	483.668	483.668	0
82-20 45.21 dotatie Kijk- en Luistergeld	483.668		
Voorlopige afrekening 2004			
Art. 14 RMB		56.212	
		10.268.133	
Totaal zonder afrekening 2004	15.050.034	15.075.991	-25.957
Totaal inclusief afrekening 2004	15.050.034	15.164.370	-114.336

¹⁷ Omdat de aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 tegelijkertijd wordt doorgevoerd met de initiële Vlaamse begroting 2005 bevat deze laatste uitzonderlijk geen vermoedelijke afrekening van het vorige begrotingsjaar.

De ramingen van de federale overheid in het ontwerp van initiële rijksmiddelenbegroting⁽¹⁸⁾ 2005 bedragen 15.164,4 miljoen EUR⁽¹⁹⁾, dat is 114,3 miljoen EUR meer dan in de Vlaamse begroting.

Overeenkomstig de artikelen 33bis, §1 en artikel 47bis van de BFW werd op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 13 februari 2004 het basisbedrag 2002 goedgekeurd van de negatieve term en van de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld.

De BFW schrijft voor dat het basisbedrag van de negatieve term moet worden bepaald bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad en na voorafgaand overleg met de gewestregeringen.

Deze bedragen evolueerden nadien als volgt:

In duizenden EUR				
	2002 (basisbedrag in Toelichting RMB 2005, p. 195 en 203)	2003 (2002 geïndexeerd) 1,59%	2004 (2003 geïndexeerd) 2,10%	2005 (2004 geïndexeerd) 2,0%
Negatieve term	(2.113.332)	2.165.424 (2.146.934)	2.245.885 (2.192.020)	2.330.514 (2.235.860)
Dotatie	(457.163)	464.431 (464.431)	474.185 (474.185)	483.668 (483.668)

De negatieve term wordt aangepast aan de index (tussen haakjes, cursief) en ten belope van 91% aan de BNI-groei, overeenkomstig artikel 33bis, §1, van de BFW.

In onderstaande tabel wordt een vergelijkend overzicht gegeven van de aangewende parameters. Daaruit blijkt dat de Vlaamse overheid en de federale overheid, met uitzondering van de BTW-verdeelsleutel (aantal leerlingen), dezelfde parameters hebben gebruikt en dit zowel voor de vermoedelijke afrekening 2004 als voor het initieel bedrag 2005.

¹⁸ Art. 53 BFW

De Rijksmiddelenbegroting bepaalt:

1° de bedragen vastgesteld, per Gewest, van de belastingen bedoeld in artikel 3, behalve wanneer het Gewest gebruik maakt van de mogelijkheid voorzien in artikel 5, §3;

2° de bedragen vastgesteld per Gemeenschap en bedoeld in artikel 36;

3° de bedragen vastgesteld per Gewest en bedoeld in de artikelen 12 en 34.

Over het ontwerp houdende de Rijksmiddelenbegroting wordt inzake deze punten vooraf overleg gepleegd tussen de nationale overheid en de Gemeenschaps- en Gewestexecutieven.

¹⁹ Dit is de som van de in artikel 14 en artikel 15 van de rijksmiddelenbegroting toegekende bedragen.

Tabel: vergelijking van de aangewende parameters voor de voorlopige afrekening 2004 en voor het initieel bedrag 2005 in het ontwerp van Vlaamse middelenbegroting 2005 en het ontwerp van rijksmiddelenbegroting 2005.

Parameters met betrekking tot 2004 en 2005 voor het initieel bedrag 2005		Parameters vermoedelijke afrekening 2004	
In initiële Vlaamse middelenbegroting 2005	In initiële RMB 2005	In initiële Vlaamse middelenbegroting 2005 (*)	In initiële RMB 2005
BNI-groei voor het verleden: 1999: 2,47% 2000: 2,22% 2001: 0,50% 2002: 1,83% 2003: 1,20% EN Toepassing van de 2% regel (artikels 33, §2bis en 47, §2bis BFW) vanaf 2005 voor de samengevoegde belastingen en het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen. BNI-groei voor het verleden: jaarlijks 2%. Het rekenkundig gemiddelde van de jaarlijkse reële groei van het bruto nationaal product – vanaf 1999 het bruto nationaal inkomen – tijdens de periode 1993-2004 is lager dan 2%. De economische groei wordt dan herrekend op basis van een uniforme groei van 2% tijdens de begrotingsjaren 1993-2005.		1999: 2,47% 2000: 2,22% 2001: 0,50% 2002: 1,83% 2003: 1,20% Overleg 22 september 2003 (1999-2002) en Economische Begroting van 20 februari 2004 (2003)	
BNI-groei 2004: 2,20% BNI-groei 2005: 2,40% Overeenkomstig de economische begroting van 30 september 2004. EN De 2% regel schrijft voor 2004 en 2005 (net zoals voor 1993-2003) een uniforme reële groei van 2% voor als vangnet. Deze 2% geldt dan dan ook voor 2004 en 2005.			
Inflatie: 2004: 2,10% Inflatie: 2005: 2,00% Overeenkomstig de economische begroting van 30 september 2004			
Denataliteitscoëfficiënt 2004: 101,0209 Denataliteitscoëfficiënt 2005: 101,0743 Deze coëfficiënten vloeien voort uit de waarneming op 31 augustus 2004 van de toestand op 30 juni 2003, respectievelijk 30 juni 2004.			

Parameters met betrekking tot 2004 en 2005 voor het initieel bedrag 2005		Parameters vermoedelijke afrekening 2004	
In initiële Vlaamse middelenbegroting 2005	In initiële RMB 2005	In initiële Vlaamse middelenbegroting 2005 (*)	In initiële RMB 2005
BTW-verdeelsleutel (leerlingen) 2005: 56,64 ⁽²⁰⁾	2005: 56,88% (telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2004 (schooljaar 2003-2004))	2004: 56,93% (telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2003 (schooljaar 2002-2003),	2004: 56,88%
PB-verdeelsleutel 2004 en 2005 Gewest: 63,15% 2004 en 2005 Gemeenschap: 65,24% ⁽²¹⁾ Deze sleutel vloeit voort uit de opbrengst in elk gewest van de personenbelasting van het aanslagjaar 2003, zoals de toestand gekend was op 30 juni 2004.			

* De meest recente parameters met betrekking tot 2004 zijn wat Vlaanderen betreft terug te vinden in het ontwerp van aangepaste Vlaamse middelenbegroting 2004.

Het vastgestelde verschil van 114,4 miljoen EUR is ten belope van 26 miljoen EUR te wijten aan het bedrag voor 2005 zelf (gevolg van de meer voordelige BTW-verdeelsleutel) en ten belope van 88,4 miljoen EUR aan de vermoedelijke afrekening 2004. De vermoedelijke afrekening 2004 in de Vlaamse initiële begroting 2005 bedraagt immers 0 EUR omdat de aangepaste begroting reeds rekening hield met de meest recente parameters ⁽²²⁾.

Als besluit kan worden gesteld dat, in de huidige stand van zaken, deze categorie van inkomsten in de begroting 2005 voor meer dan 100 miljoen EUR werd onderschat.

²⁰ Zie Toelichtende Staat bij de RMB 2005, p. 179.

Hier weergegeven in percentages; in de praktijk gebeurt de berekening aan de hand van het aantal leerlingen (tot op de eenheid nauwkeurig).

²¹ Artikel 44, §2 BFW

...

Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft wordt de opbrengst van de personenbelasting gevormd door de in het Nederlands taalgebied gelokaliseerde opbrengst van de personenbelasting, verhoogd met 20% van de in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gelokaliseerde opbrengst van de personenbelasting.

...

Voor de toepassing van dit artikel worden de ontvangsten, gelokaliseerd in elk taalgebied, inzake personenbelasting zoals bedoeld in artikel 7, §2, jaarlijks vastgesteld, op basis van de meest recente gegevens, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na voorafgaand overleg met de Gewest- en Gemeenschapsexecutieven.

²² Zie de commentaar in het Verslag van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

2.3. Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid

De opbrengst van de nog door de federale overheid geïnde **gewestbelastingen** (inclusief intresten en boeten) wordt geraamd op 3.315,4 miljoen EUR.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven en een vergelijking gemaakt met de in de rijksmiddelenbegroting 2004 geraamde bedragen.

Tabel: Gewestbelastingen van artikel 3 BFW, geïnd door de federale overheid: vergelijking van het ontwerp van Vlaamse middelenbegroting 2005 met het ontwerp van aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 en met artikel 13 van het ontwerp van rijksmiddelenbegroting 2005.

In duizenden EUR (er zijn afrondingsverschillen)

Belasting	Artikel	2004 initieel	2004 aangepast	2005 initieel	Wijzigings- percentage tegenover 2004 initieel	Raming 2005 in toelichting RMB 2005	Vershil 2005 initieel en RMB 2005
Belasting op de spelen en weddenschappen	36.03	17.700	15.755	14.652	82,78%	14.652	0
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	36.04	29.013	28.064	28.625	98,66%	28.625	0
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (pro memorie)	36.05		195				0
Registratierechten	36.06	1.052.000	1.136.810	1.208.831	114,91%	1.208.831	0
Hypotheekrechten	36.07	102.000	122.856	130.461	127,90%	130.461	0
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	36.08	705.000	746.184	770.970	109,36%	770.970	0
Belasting op de inverkeersstelling	36.09	156.855	173.379	182.978	116,65%	182.978	0
Eurovignet	36.10	60.000	70.869	70.869	118,12%	70.869	0
Schenkingsrechten	56.50	45.000	111.677	139.916	310,92%	154.141	-14.225
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	69.01	662.387	738.808	768.097	115,96%	768.097	0
Onroerende voorheffing						40	-40
Totaal van intresten						11.703	-11.703
Totaal van boeten						7.285	-7.285
Totaal		2.829.955	3.144.597	3.315.399	117,15%	3.348.652	-33.253
Artikel 13 RMB						3.348.652	

In de rijksmiddelenbegroting worden de over te dragen opbrengsten 33,3 miljoen EUR hoger geraamd dan in de Vlaamse middelenbegroting. Het Vlaamse ontwerp neemt, behalve voor de schenkingsrechten, waarvan de federale overheid de opbrengst nog hoger inschat, de federale ramingen over. Deze voorzichtigheid is evenwel geboden omdat het afgeleid effect van de Eenmalige Bevrijdende Aangifte in 2005 uitdooft (de schenkingen aan 3% en 7% van roerende goederen laten toe de veel hogere successierechten te vermijden).

Uit deze vergelijking blijkt ook dat de Vlaamse overheid de door de federale overheid geraamde opbrengsten van intresten en boeten niet toevoegt aan de ontvangstenartikels van de betreffende belastingen.

2.4. Andere niet-fiscale ontvangsten

Op het programma 24.10 – Algemene financiële logistiek wordt 85.000 duizend EUR aangerekend als opbrengst van de erfpacht voor het Hendrik Conscienscegebouw en het gebouw gelegen in de Koolstraat 35 te Brussel⁽²³⁾. Samen met de ingediende aangepaste begroting 2004 (195.000 duizend EUR), wordt voor deze gebouwen een ontvangst geraamd van 280.000 duizend EUR. Dit bedrag staat niet in verhouding tot de minimale instelprijs van 158.040 duizend EUR gehanteerd voor deze gebouwen.

3. Analyse per departement inclusief de overeenkomstige DAB's en VOI's

Uitholling van de begrotingsautoriteit van het Vlaams Parlement: artikelen 21 en 161

De werkwijze, beschreven onder artikel 21 van het ontwerp van middelenbegroting en artikel 161 van het ontwerp van uitgavenbegroting, heeft tot gevolg dat de verzelfstandigde agentschappen en departementen gedurende het begrotingsjaar 2005 ontvangsten mogen aanrekenen ten laste van:

- de in dit decreet voorkomende ontvangstenartikelen;
- de ontvangstenartikelen van VOI's, categorie A, en DAB's, zoals voorkomend in het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenvergroting van de Vlaamse Gemeenschap van het begrotingsjaar 2005, alsook zijn bijlage voor wat betreft de VOI's, categorie B en *sui generis*;
- de orde- en thesaurierekeningen.

²³ De ontvangst van de verkoop van gebouwen die toebehoren aan de VOI's zou volgens een regeringsbeslissing van 22 oktober 2004 niet worden aangerekend op de algemene middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Ze mogen tevens de nodige uitgaven vastleggen, ordonnanceren en betalen ten laste van de in dit decreet voorkomende vastleggingsmachtigingen en kredieten voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse openbare instellingen en de diensten met afzonderlijk beheer. Uitgaven mogen tevens worden vastgelegd, geordonnanceerd en betaald op orde- en thesaurierekeningen.

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd bij besluit de vastleggingsmachtigingen, de kredietposten en artikelen van de diverse begrotingen en de orde- en thesaurierekeningen aan te duiden waarop de bovenvermelde agentschappen en ministeries hun uitgaven en ontvangsten mogen aanrekenen.

Het Rekenhof herhaalt⁽²⁴⁾ dat de artikelen 21 en 161 de begrotingsprincipes verzwakken.

Ten eerste verleent een begroting aan een bepaalde begrotingsentiteit de machtiging voor een bepaald jaar bepaalde ontvangsten te innen en verbintenissen aan te gaan en uitgaven te verrichten⁽²⁵⁾. Het doorgeven van deze machtiging aan een andere entiteit is hiermee niet in overeenstemming. Artikelen 21 en 161 laten derhalve inbreuken toe op het *specialiteitsbeginsel*.

Ten tweede is het niet toegelaten dat een verzelfstandigd agentschap of een departement ontvangsten en uitgaven aanrekent op begrotingsposten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, VOI's en DAB's, die andere begrotingsentiteiten zijn. Evenmin mogen verrichtingen onbeperkt worden aangerekend op orde- en thesaurierekeningen. Beide kunnen aanleiding kan geven tot debudgetteringen. Dit is in strijd met het *universaliteitsbeginsel*.

Ten derde wordt een deel van de *financiële controle*, met name de controle op verrichtingen uitgevoerd door de bevoegde begrotingsautoriteit, quasi onmogelijk eens bovenstaande bepalingen worden goedgekeurd. Het Rekenhof kan onmogelijk per artikel, basisallocatie, orde- en thesaurierekening, voor alle verrichtingen nagaan of het gebruik hiervan door een bepaalde entiteit vanaf een bepaalde datum overeenstemt met de besluiten van de Vlaamse regering.

Het Rekenhof stelt zich ook de vraag hoe dergelijke bepalingen in de praktijk kunnen worden uitgevoerd met verschillende boekhoudsystemen die een eigen "setup" hebben.

Rekening houdende met de negatieve ervaringen opgedaan naar aanleiding van de invoering van het boekhoudsysteem Orafin waardoor de achterstand van de algemene rekening van de Vlaamse

²⁴ Dergelijke bepalingen werden ook reeds opgenomen in de middelen- en uitgavenbegroting 2004.

²⁵ Zie de artikelen 4, 5 en 6 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Gemeenschap ondertussen is opgelopen, vraagt het zich af hoe de Vlaamse regering de verschillende wijzigingen in de loop van een jaar denkt te beheren. Het Rekenhof vreest op dit vlak dat bijkomende achterstanden voor de algemene rekening zullen ontstaan. De controle op de rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap en haar instellingen zal uiteraard worden bemoeilijkt. De mogelijke ondoorzichtigheid die de uitwerking van bovenvermelde bepalingen tot gevolg heeft, kan leiden tot de vaststelling dat de eindcijfers 2005 van een bepaalde entiteit niet meer kunnen worden bepaald.

Ten vierde zijn de artikelen 21 en 161 die ondoorzichtigheid van begrotingen en rekeningen mogelijk maken, in strijd met het *kaderdecreet Bestuurlijk Beleid*⁽²⁶⁾ dat de “transparantie” benadrukt.

Teneinde de begrotingsautoriteit van het Vlaams Parlement te respecteren, worden bovenvermelde artikelen 21 en 161 best geschrapt. Bij operationalisering van verzelfstandigde agentschappen en departementen dient dan ook een aanpassing van het uitgaven- en middelendecreet te gebeuren.

Evaluatie van te realiseren doelstellingen

De “Instructies voor de opmaak van de begroting 2005” van de Vlaamse Gemeenschap voorzien een toelichting van de beleidsprioriteiten per programma in de memorie van toelichting. Daartoe is een omschrijving noodzakelijk van de strategische en operationele doelstellingen, de instrumenten, de prestaties, prestatiedrijvers en budgettaire parameters.

Belangrijk hierbij is de definitie van “operationele doelstellingen” en “prestaties” die in de instructies wordt gegeven. De operationele doelstellingen zijn de door het beleid vooropgestelde te bereiken concrete resultaten. “Concreet” houdt dit in dat de doelstellingen worden geformuleerd in kwantitatieve of kwalitatieve grootheden (indicatoren) die liefst Specifiek, Meetbaar, Afgesproken, Realistisch en Tijdsgebonden (SMART) zijn.

De prestaties zijn de producten en/of de verstrekte diensten die het gevolg zijn van een bepaalde activiteit. Deze prestaties moeten zoveel mogelijk in kwantificeerbare grootheden worden uitgedrukt. Net zoals bij de operationele doelstellingen moet worden getracht de prestaties zo “SMART” mogelijk te bepalen.

Met betrekking tot de toelichtingen bij diverse programma’s stelt het Rekenhof vast dat de inhoud van sommige operationele doelstellingen eerder aansluit op instrumenten. Er is in feite geen formulering van operationele doelstellingen. De doelstellingen worden bovendien niet geconcretiseerd in kwantitatieve of kwalitatieve grootheden.

²⁶ Vlaams Parlement, Stuk 1612 (2002-2003) - Nr. 1, Ontwerp van Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, 13 maart 2003, p. 7 en 13.

Bij prestaties, prestatiedrijvers en budgettaire parameters is er soms geen opgave van richtcijfers. Bovendien zijn de prestaties niet voldoende "SMART" omschreven. Op deze wijze is de toetsing van de realisatie van de doelstellingen of de levering van prestaties achteraf niet mogelijk.

De begroting voor deze programma's blijft daarom hoofdzakelijk een inputbegroting en kan door het Vlaams Parlement niet worden gehanteerd als een instrument om de met budgettaire middelen gerealiseerde doelstellingen te evalueren.

3.1. Departement Coördinatie

Contactpunt Vlaanderen

Op 1 februari 2004 werd Contactpunt Vlaanderen opgericht. Hierin werden de Vlaamse Infolijn, E-government en Kleurrijk Vlaanderen geïntegreerd. De uitgaven verbonden aan de Vlaamse Infolijn werden ondergebracht bij het nieuwe programma "Contactpunt Vlaanderen". De uitgaven verbonden aan e-government blijven behouden bij het programma met betrekking tot e-government. Het Rekenhof beveelt aan dat alle uitgaven met betrekking tot het Contactpunt Vlaanderen onder het betreffende programma worden gebracht.

3.2. Departement Algemene Zaken en Financiën

Artikel 60

Aangezien het akkoord van de minister bevoegd voor financiën en begroting, dat in 2004 ontbrak in het betrokken begrotingsartikel, opnieuw als voorwaarde is toegevoegd, loopt dit artikel gelijk met artikel 15 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. De vraag rijst dan ook waarom het nog dient te worden behouden.

Artikelen 61 tot 77 (provisieele kredieten)

De verantwoording van het aanwenden van provisieele kredieten ontbreekt voor bepaalde artikelen.

Artikel 157

Paragraaf 2 stelt dat de vermelde financiële rekening en orderekening een debetsaldo mogen vertonen ten belope van maximaal 10 procent van het bedrag van de dotaties ingeschreven in de begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Teneinde dit bedrag exact te kunnen bepalen moet er een exhaustieve lijst worden opgesteld van de betrokken basisallocaties.

De excedenten waarvan sprake in paragraaf 4 van dit artikel dienen in de algemene middelenbegroting te worden gestort, dit in toepassing van het principe van de universaliteit van de begroting. De dotatie naar aanleiding van goed financieel beheer van de Vlaamse Openbare Instellingen moet volledig worden aangerekend op de betrokken basisallocatie.

“Sale” and rent back Vlaamse overheidsgebouwen

De begroting 2005 houdt geen rekening met de extra jaarlijkse wederinhuringskosten ten gevolge van het in erfpacht geven van Vlaamse overheidsgebouwen en de wederinhuring hiervan. Volgens een nota aan de Vlaamse regering worden deze kosten voor de twee gebouwen⁽²⁷⁾ van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geraamd op 10.013 duizend EUR. Deze kosten zouden worden geprefinancierd op de begroting van de afdeling Gebouwen waarna pas bij de begrotingscontrole van 2005 de nodige middelen worden ingeschreven. Enerzijds, worden dus wel de ontvangsten naar aanleiding van het in erfpacht geven van de gebouwen begroot, maar, anderzijds, niet de uitgaven naar aanleiding van de wederinhuring die hieraan is verbonden.

Speciale overdrachten in het kader van de werking van het Centraal Financieringsorgaan (CFO)

Voor de agentschappen die reeds zijn opgericht conform de bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 dient, in afwachting van een definitieve regeling, in een jaarlijkse regeling in het begrotingsdecreet te worden voorzien indien het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de mogelijkheid van afwijking van artikel 34 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit wenst te behouden. Op die wijze kunnen de saldi van de dotaties worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar.

²⁷ Het Hendrik Conscienscegebouw en het gebouw gelegen in de Koolstraat 35 te Brussel.

Salarissen en toelagen voor het personeel

In de toelichting wordt geen enkele informatie gegeven over de parameters die werden gehanteerd bij de raming van het effect van de wervingsstop op 11.000 duizend EUR voor de diensten van de Vlaamse regering en op 24.800 duizend EUR voor de VOI's. In ieder geval ontbreekt een belangrijke parameter om deze besparing gefundeerd te ramen omdat de modaliteiten van de wervingsstop nog niet zijn vastgelegd.⁽²⁸⁾

Vorming en opleiding van ambtenaren

De Minister van Ambtenarenzaken stelt in zijn beleidsnota dat in de begroting 2005 het budget voor vorming en begeleiding aanzienlijk wordt opgetrokken. Het algemene krediet voor vorming wordt daarentegen verminderd van 3.731 (2de bijblad 2004) tot 3.407 duizend EUR, nadat het bij de aanpassing van de begroting 2004 reeds met 3% was verminderd. Dit strijdt met het sectoraal akkoord 2003-2004 waarin de Vlaamse regering zich ertoe had verbonden vanaf 2004 het vormingskrediet met 10% te verhogen ten opzichte van 2003.

3.3. Departement Onderwijs

Het bedrag voor de operationalisering van de vervangingspool daalt ten opzichte van de tweede begrotingscontrole 2004 met 19,15%. Het wordt aanbevolen hierbij nadere toelichting te geven.

3.4. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Bejaardenzorg

Het lijkt tegenstrijdig in het hoofdstuk "Beleidsprioriteiten" inzake "Bejaardenzorg" van de toelichting de ondersteuning van demonstratieprojecten als vijfde operationele doelstelling naar voor te schuiven om het vervolgens voor 2005 op nul te houden in het kader van de besparingsmaatregelen. Het realiseren van deze specifieke doelstelling wordt derhalve op voorhand uitgesloten.

²⁸ Zo is nog niet beslist welke ambtenaren noodzakelijk zijn - en dus toch mogen worden vervangen - om de continue dienstverlening te verzekeren.

Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA)

De vermindering van de werkings- en investeringssubsidies voor de KMDA is problematisch. Deze financiering is vastgelegd in het decreet van 30 mei 1985, gewijzigd bij decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, en de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de KMDA. Daarin wordt bepaald dat de jaarlijkse financiering 2.272 duizend EUR bedraagt voor de werkingssubsidie en 679 duizend EUR voor de toeristische uitrusting, jaarlijks te indexeren vanaf 2002. In de begroting 2005 wordt nu 2.352 duizend EUR ingeschreven als werkingstoelage en slechts 656 duizend EUR voor de investeringssubsidie. Deze bedragen liggen te laag om de decretale bepalingen en de beheersovereenkomst te kunnen naleven. Het ontwerpprogrammadecreet bevat verder ook geen enkele bepaling die zou toelaten de betreffende subsidies te verminderen.

Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH)

De minister voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin stelt in haar beleidsnota 2004-2009: *“Het wegwerken van de inmiddels zichtbaar geworden wachtlijsten in de zorgsector één van de grootste uitdagingen is. Vooraleer almaar nieuwe stappen te zetten, is het belangrijk hierop een antwoord te krijgen. Een wetenschappelijk onderbouwde programmatiestudie over de periode 2003-2007 leverde het nodige cijfermateriaal over de nodige spreiding van de extra capaciteitsuitbreiding over de volgende jaren om het hoofd te bieden aan de wachtlijsten. De operationalisering van dit uitbreidingsbeleid dient zich binnen deze legislatuur aan”*.

Met betrekking tot deze problematiek stelt het Rekenhof het onderstaande vast.

Op 31 december 2003 waren op de wachtlijst 5.642 netto ‘urgente’ hulpvragen geregistreerd. Hoewel de centrale resultaten van de zorgvraagregistraties worden opgemaakt per 6 maanden op 31 december en 30 juni van elk jaar werden geen actuele cijfers, met name deze per 30 juni 2004 in de toelichting vermeld.

De Vlaamse regering had voor de realisatie van nieuwe initiatieven een recurrent krediet ingeschreven van 22.500 duizend EUR op jaarbasis⁽²⁹⁾ in de begroting 2004 van het VFSIPH. Overeenkomstig de timing van de effectieve realisatie van het uitbreidingsbeleid in de vorige jaren werd in 2004 gerekend op een realisatiegraad van 4/12 of 7.500 duizend EUR.

²⁹ De Vlaamse regering ging dit engagement aan in de toelichting bij de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004, Vlaams Parlement, Stuk 13 (2003-2004) – Nr.1-B. Van het bedrag ad 22.500 duizend EUR werd 19.753 duizend EUR bestemd voor de uitbreiding van de capaciteit van het zorgaanbod en de persoonlijke assistentie.

Normaliter zou de verdere realisatie ten belope van 2/3 zijn voorzien in de begroting 2005 wat niet gebeurde. Een toelichting over het gedeelte van het nieuwe beleid dat niet zal worden uitgevoerd, ontbreekt.

De begroting 2005 voorziet geen nieuwe middelen voor de verdere uitvoering van de bovenvermelde programmatiestudie over de periode 2003-2007. In principe voorzag het plan jaarlijks ongeveer 21.800 duizend EUR bijkomende middelen voor de uitbreiding van de residentiële en ambulante sector. De vraag rijst dan ook of de door de vorige Vlaamse regering ingezette afbouw van de wachtlijsten voorlopig wordt stopgezet.

De in 2005 voorziene vastleggingsmachtiging voor investeringen in infrastructuur ad 17.994 duizend EUR ligt substantieel lager dan het in maart 2003 in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen voorgestelde programmavoorstel 2003-2007 dat uitging van een minimale behoefte van ongeveer 32.200 duizend EUR. Deze behoefte werd berekend vanuit de veronderstelling dat er voor de uitbreiding van het aantal plaatsen een grote inspanning moet gebeuren in de realisatie van nieuwbouwinfrastructuur. Ook hieruit blijkt dat de inspanningen voor een verdere afbouw van de wachtlijsten mogelijk worden opgeschort.

De programmatie voor Persoonlijke Assistentie Budgetten werd door de Vlaamse regering vanaf 1 september 2004 uitgebreid tot 935 budgetten (komende van 764). De nodige middelen voor de verderzetting van deze uitbreiding in 2005 werden correct voorzien in de begroting van het VFSIPH. De meerjarenprogrammatie 2003-2007 rekent echter op een verhoging van het aantal budgetten met 2.200 waarmee in de begroting 2005 nog geen rekening werd gehouden. Het zwaartepunt van de verhoging van het aantal Persoonlijke Assistentie Budgetten wordt bijgevolg mogelijk opgeschoven naar 2006-2007.

Het Rekenhof neemt ten slotte akte van de verhoging van de budgettaire middelen voor de sector van de Individuele Materiële Bijstand, in eerste instantie met 11.754 duizend EUR bij de 2de begrotingscontrole 2004 en met een bijkomend bedrag ad 7.286 duizend EUR in de begroting 2005. Hiermee komt de regering haar belofte bij de eerste begrotingscontrole na.

Wat de afrekeningen inzake de residentiële sector betreft stelt de toelichting dat de verhoging van het budget zal toelaten op het einde van het dienstjaar 2005 de aanbevelingen van het Rekenhof, die het Vlaams Parlement medio 2004 onderschreef, te halen. Dit betekent dat én de dagprijzen over 2002 én ca. 50% van de dagprijzen 2003 effectief zullen zijn afgewerkt. Hierbij wordt ook de stipte betaling van de wettelijke maandelijkse voorschotten gegarandeerd. Het Rekenhof beveelt echter aan dat zowel zijn advies naar aanleiding van de begrotingscontrole 2003⁽³⁰⁾, alsook het besluit van de Vlaamse regering van 26 maart 2004

³⁰ Verslag van het Rekenhof van het onderzoek van het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 (Vlaams Parlement, Stuk 20-A (2002-2003) - Nr. 1).

tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 december 1987 houdende de wijze van vereffening van de toelagen per dag voor het onderhoud en de behandeling van gehandicapten, geplaatst ten laste van het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten dat mede op dit advies steunde, een minimaal uitgangspunt moet zijn. Het blijft wenselijk dat de voorschotten van jaar N uiterlijk worden afgerekend in de loop van het eerste semester van het jaar N+2 (in plaats van in N+3). De administratieve organisatie van het VFSIPH dient binnen een redelijke termijn te worden aangepast om deze norm te kunnen halen.

Daarnaast voorziet de begroting 2005 een onttrekking aan het reservefonds ten belope van 561 duizend EUR. Dezelfde begroting voorziet echter slechts in een spijziging van het reservefonds ten belope van 409 duizend EUR. Wanneer rekening wordt gehouden met de volledige uitputting van het reservefonds eind 2003, enerzijds, en met de voorziene dotatie aan en onttrekking uit het reservefonds 2004 ten belope van 308 duizend EUR, anderzijds, kan enkel worden besloten dat een aanwending van het reservefonds wordt begroot die groter is dan de beschikbare middelen in dit reservefonds.

Reproductiefonds Vlaamse Musea

Het budget voor de werkingskosten van 16 duizend EUR en het onbestaande budget voor investeringen is onvoldoende om de werking van een jaar te financieren. In 2003 werd al voor 20 duizend EUR uitgegeven voor de werking en 31 duizend EUR voor investeringen. 2003 was bovendien een opstartjaar. Met dergelijk budget is het onmogelijk de in de beleidsnota vooropgestelde doelstellingen inzake de verdere uitbouw van het Reproductiefonds te realiseren.

Kind en Gezin

De begroting houdt geen rekening met de inkomsten en uitgaven verbonden aan de "sale and rent back"-operatie waarbij de administratieve zetel van Kind en Gezin voor 99 jaar in erfpacht wordt gegeven en teruggehuurd voor 18 jaar. Hierbij moet rekening worden gehouden met een verkoopsopbrengst en reservering van die verkoopsopbrengst van 22.050 duizend EUR (dit is de instelwaarde) alsook met de extra huurkost en de extra dotatie van 1.475 duizend EUR (dit is de vastgelegde huurkost). Het Rekenhof stelt vast dat deze operatie wel is opgenomen in de versie van de begroting die het rechtstreeks van Kind en Gezin heeft ontvangen.

De toelichting bij de begroting is ook niet in overeenstemming met de krediettabel en de begroting van Kind en Gezin voor de dotatie. De toelichting gaat uit van een krediet van 269.507 duizend EUR, terwijl de krediettabel en de begroting van Kind en Gezin een bedrag van 268.032 duizend EUR vermelden.

Het Rekenhof stelt vast dat het verschil gelijk is aan de bijkomende dotatie van 1.475 duizend EUR voor het financieren van de

bovenvermelde verwachte wederinhuringskost. De toelichting bij de begroting is echter wel in overeenstemming met de versie van de begroting die het Rekenhof rechtstreeks van Kind en Gezin heeft ontvangen.

3.5. Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Landbouw

Artikel 160

Dit artikel werkt een regeling uit waarbij verliezen ten gevolge van de waarborgverlening aan kleine en middelgrote ondernemingen ten laste worden genomen van een financiële en thesaurierekening van de Vlaamse Gemeenschap, evenwel beperkt tot een bedrag van 3.751 duizend EUR. Dit bedrag komt overeen met het krediet opgenomen onder basisallocatie 51.02 van programma 24.10. De doorrekening gebeurt via de dagelijkse saldering van drie financiële rekeningen op naam van de NV Waarborgbeheer waarop voor drie verschillende waarborgsystemen premies, waarborgbetalingen en gerecupereerde bedragen worden gestort. Het Rekenhof merkt op dat:

- het bedrag van de voorziene debetstand en het krediet slechts een raming is (op basis van gemiddelden) en een overschrijding dus mogelijk is;
- er een alinea ontbreekt die bepaalt dat jaarlijks het negatieve saldo op de thesaurierekening wordt aangezuiverd via een aanrekening op de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap of desgevallend via doorstorting vanuit andere financieringsbronnen.

Trekkingsrechten op het Investeringsfonds

Programma 53.10 voorziet voor 2005 geen kredieten meer voor de betaling van de geprefinancierde trekkingsrechten op het Investeringsfonds en de rentelasten die door de Vlaamse Gemeenschap worden gedragen op de opgenomen voorschotten.

Volgens de bevoegde administraties werden in totaal 1.458.202 duizend EUR aan trekkingsrechten toegekend aan de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, waarvan al 1.378.694 duizend EUR aan projecten werden toegewezen. 1.171.147 duizend EUR werd terugbetaald aan de financiële instelling die in de nodige voorschotten voorziet die worden aangerekend op een centralisatierekening.

Rekening houdende met de nog niet toegekende trekkingsrechten³¹ is er een maximaal bedrag van 287.055 duizend EUR aan uitgaven te verwachten voor de komende begrotingsjaren 2005-2007. Tot midden november 2004 werd hiervan al 78.365 duizend EUR voorgefinancierd door de financiële instelling. De Vlaamse Gemeenschap kon dit nog niet

³¹ Deze openstaande trekkingsrechten kunnen nog tot eind 2005 worden opgenomen.

aanzuiveren wegens de ontoereikendheid van de kredieten voor het begrotingsjaar 2004.

Gemiddeld dient er voor de volgende drie jaren ongeveer 95.685 duizend EUR aan kredieten voor de aflossingen te worden voorzien alsook kredieten voor de betaling van de rentelasten. Dit komt overeen met de bedragen ingeschreven in de meerjarenbegroting waarin voor de jaren 2005-2007 voor de aflossingen en rentebetalingen respectievelijk 95.600 duizend EUR en 1.300 duizend EUR⁽³²⁾ werd opgenomen. De Memorie van Toelichting geeft geen verklaring voor het wegvallen van de kredieten

De overeenkomst tussen de financiële instelling en de Vlaamse Gemeenschap bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap de geprefinancierde trekkingsrechten op de centralisatierekening terugbetaalt naargelang de budgettaire mogelijkheden, wat aldus de reeds opgelopen debetstand verklaart. Als de debetstanden over meerdere jaren worden terugbetaald, wordt de consolidatie van deze bedragen geregeld in een afzonderlijke overeenkomst tussen de financiële instelling en de Vlaamse Gemeenschap.

Waarschijnlijk wordt een financiële operatie voorbereid waarbij de verleende voorschotten worden omgezet in een financiering op langere termijn met mogelijke aflossingen in latere begrotingsjaren. Ter staving kan worden aangedragen dat op basisallocatie 21.01 van programma 24.40 (departement Algemene Zaken en Financiën) een bedrag van 61.240 duizend EUR werd ingeschreven voor de betaling van rente van leningen wat substantieel hoger is dan de 34.523 duizend EUR opgenomen in de reeds geciteerde meerjarenbegroting. Ook hier kan de betrokken administratie de verhoging van het bedrag niet verklaren.

Het Rekenhof dringt aan op transparantie door het geven van de nodige toelichtingen bij de betreffende kredieten.

ESF-agentschap

Er wordt een subsidie aan het ESF⁽³³⁾-agentschap voorzien voor de betaling van subsidies voor permanente vorming en opleiding van 4.162 duizend EUR. De toelichting vermeldt reeds dat het krediet onvoldoende is en dat dit bij de begrotingscontrole zal moeten worden herbekeken.

De projecten lopen over meerdere jaren. Dit maakt dat in 2005 niet alleen voorschotten worden verleend op de pas goedgekeurde projecten maar dat ook nog dossiers van 2002 (en later) zullen moeten worden gesaldeerd.

Een strikte berekening van de benodigde middelen waarbij ook reeds rekening werd gehouden met mogelijke controlekortingen die op de dossiers worden toegepast, leidt tot een bedrag van 7.500 duizend EUR.

³² Voor rentelasten werden ook nog kredieten voorzien na 2007.

³³ Dit is het Europees Sociaal Fonds.

Een inschrijving van 4.162 duizend EUR is dan ook ruimschoots onvoldoende en zal tot gevolg hebben dat niet alle promotoren met volledig afgehandelde projecten zullen kunnen worden gehonoreerd.

Aanmoedigingspremies voor arbeidsduurvermindering

In 2004 werd voor de aanmoedigingspremies bij arbeidsduurvermindering nog 24.281 duizend EUR ingeschreven, terwijl in 2005 nog slechts 23.746 duizend EUR. De besparing is mogelijk door een scherpe raming van de kosten van de aanvragen voor de openbare sector maar vooral ook door een plafonnering van de premies voor de privé-sector. Het stellen van een maximumbudget impliceert echter een aanpassing van de regelgeving die er momenteel nog niet is. Er zouden een aantal mogelijke voorstellen zijn uitgewerkt die echter eerst ook nog aan het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (VESOC) dienen te worden voorgelegd.

Indien de wijziging niet met spoed wordt behandeld, blijft de huidige regelgeving van kracht en zal het ingeschreven budget niet volstaan. De eerste 9 maanden van 2004 werd immers al voor 13.294.162,92 EUR aan premies voor de privé-sector betaald. Het plafond voor de privé-sector is vastgesteld op slechts 12.600 duizend EUR.

Herplaatsingsfonds

In de aangepaste begroting 2004 van het Herplaatsingsfonds is bij de ontvangsten het overgedragen saldo van 2003 ad 1.212 duizend EUR toegevoegd. Anderzijds wordt ingecalculeerd dat hetzelfde bedrag einde 2004 zal worden overgedragen naar 2005. Bijgevolg wordt in de begroting 2005 opnieuw dit bedrag van 1.212 duizend EUR teruggevonden als ontvangst. Tegelijkertijd wordt langs de uitgavenzijde voorzien dat dit bedrag opnieuw zal worden overgedragen van 2005 naar 2006.

Dit wijst op een permanent overschot in de begroting.

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De begroting 2005 zal pas in december aan het beheerscomité worden voorgelegd en is aldus nog niet goedgekeurd door het beheersorgaan van de VDAB.

Bij de aanpassing van de begroting 2004 werd reeds opgemerkt dat het over te dragen resultaat van 2004 naar 2005 met 11.594 duizend EUR was onderschat. Deze fout is eveneens in de begroting 2005 terug te vinden onder ESR-code 08.21.

Voorts is in de begroting 2005 een ontvangst van 33.000 duizend EUR ingeschreven voor de "sluitende aanpak" (ondernemingsconferentie)

hoewel VDAB slechts 22.000 duizend EUR zal ontvangen. Van de 26.000 duizend EUR die VDAB in 2004 bekwam voor de “sluitende aanpak” rest nog 11.000 duizend EUR die wordt ingehouden op het totaal toegewezen bedrag van 33.000 duizend EUR voor 2005. Dit impliceert dat de ontvangsten onder ESR-code 46.1 met 11.000 duizend EUR zijn overschat.

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)

Artikel 55 van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005 voorziet in de mogelijke uitbreiding van de steunverlening door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) tot onder meer de agrotoeleveringssector en de agrovoedingssector.

Volgens de toelichting zijn in de vastleggingsmachtiging voor het VLIF o.m. de volgende maatregelen ingecalculleerd:

- investeringssteun ter verbetering van afzet en verwerking van land- tuinbouwproducten (de zgn. agrovoedingssector)
- omkaderingssteun, zoals bvb. aan de proefcentra en proeftuinen, loonwerkers e.a. ...).

Anderzijds vermeldt de toelichting dat de rubrieken in de VLIF-begroting daaraan zullen worden aangepast tijdens de begrotingscontrole 2005. Aangezien de vastlegging van bovengenoemde steunmaatregelen tijdens het begrotingsjaar 2005 blijkbaar nu reeds wordt voorzien, is het niet duidelijk waarom de rubrieken in de VLIF-begroting pas tijdens de begrotingscontrole dienovereenkomstig zullen worden aangepast.

3.6. Departement Leefmilieu en Infrastructuur

Artikel 14

De subsidie aan de havenbedrijven ten behoeve van de havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu, in toepassing van artikelen 32, 33 en 34 van het havendecreet van 2 maart 1999 moet worden opgenomen in artikel 14 van het ontwerpdecreet.

Daarnaast ontbreken volgende machtigingen voor dotaties aan agentschappen:

Programma 64.10 (Waterwegen):

- OA 64, PR 10 – Waterwegen – BA 31.04 - Dotatie aan NV De Scheepvaart om te voorzien in de ontoereikendheid van haar bedrijfsontvangsten – 18.826 duizend EUR NGK;

- OA 64, PR 10 – Waterwegen – BA 31.05 - Dotatie bij wijze van bonus aan NV De Scheepvaart in het kader van de afgesloten beheersovereenkomst – 542 duizend EUR NGK;
- OA 64, PR 10 – Waterwegen – BA 31.08 - Dotatie aan het EVA Waterwegen en Zeekanaal NV voor de uitvoering van gewone onderhoudswerken op de door haar beheerde waterwegen en aanhorigheden, allerhande kosten betreffende onderhoud, met inbegrip van uitrusting - 533 duizend EUR NGK .

Artikel 58

De verantwoording handelt over het tijdig ordonnanceren van dossiers. Daarom gaat de algemene herverdelingsmogelijkheid voor vastleggingskredieten binnen organisatieafdeling 64 te ver. De nood aan kredietherschikkingen om middels een snelle ordonnanciering verwijlinteressen te vermijden, kan grotendeels worden voldaan via artikel 57.

Artikel 109, § 5

Dit artikel machtigt de minister, die bevoegd is voor openbare werken, er toe ten laste van de DAB “Vlaams Infrastructuurfonds” een subsidie toe te kennen aan de havenbedrijven ten behoeve van de havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu, in toepassing van artikelen 32, 33 en 34 van het havendecreet van 2 maart 1999.

De subsidies voor havenkapiteindiensten worden echter niet langer aangerekend op de DAB “Vlaams Infrastructuurfonds”. Daarvoor is nu een specifieke basisallocatie voorzien in de algemene uitgavenbegroting (PR. 64.20, BA 31.23).

DAB Minafonds

Er is geen vastleggingskrediet voorzien voor de uitgaven inzake de afbouw van de veehouderij. De toelichting vermeldt nochtans het stimuleren van de veestapel en het handhaven van een vergunningenstop tot 1 januari 2007 als een instrument voor het beleidsthema “Vermesting”. In dit verband rijst dan ook de vraag of er voor dit instrument geen vastleggingskrediet moet worden voorzien.

Daarnaast is 3.000 duizend EUR ingeschreven voor de uitgaven in het kader van de realisatie van de noodzakelijke infrastructuur voor waterzuivering voor de sanering van het bekken van de Zenne en de

Woluwe in de Brusselse zone met inbegrip van de werkings- en slibbehandelingskosten⁽³⁴⁾.

Dit cijfer wijkt af van het bedrag van het aandeel van het Vlaams Gewest bij de bouw en werking van zuiveringsinstallaties (toe te wijzen aan het Fonds voor het beheer van afval- en regenwater) dat is voorzien in het ontwerp van algemene middelenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2005 waar een bedrag van 5.000 duizend EUR is opgenomen. De werken die in het kader van dit samenwerkingsakkoord worden uitgevoerd gebeuren in hoofdzaak door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is aangewezen beide bedragen op mekaar af te stemmen.

Ten slotte wijken de ingeschreven vastleggings- en ordonnanceringskredieten voor lopende en investeringsuitgaven in toepassing van de overeenkomst van 10 november 1993 tussen het Vlaams Gewest en de NV Aquafin af van de bij consensus (conform de beheersovereenkomst) op het budgetoverleg overeengekomen bedragen.

Bovendien betaalt het Vlaams Gewest nog steeds 21% BTW, terwijl in de kredieten slechts 6% is verrekend.

Derhalve dienen voor de lopende uitgaven 249.002 duizend EUR en voor de investeringsuitgaven 185.114 duizend EUR vastleggings- en ordonnanceringskredieten te worden voorzien op de artikels 361B4100 en 361B6102 en niet 219.261 duizend EUR vastleggingskredieten en 228.361 duizend ordonnanceringskredieten en 148.864 duizend EUR vastleggings- en ordonnanceringskredieten zoals verkeerdelijk werd geraamd voor de respectieve artikelen.

DAB Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed

Artikel 108 bevat bepalingen over bedragen van ontvangsten en de uitgaven van deze DAB. Deze bedragen zijn evenwel niet nader gespecificeerd. Voor deze DAB ontbreekt eveneens de begroting.

DAB Fonds voor de Financiering van het Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting

De uitgaven van de begroting van deze DAB bevatten gesplitste vastleggingskredieten. Alle verbintenissen van dit fonds zijn in het verleden al aangegaan. De werking berust enkel nog op de vereffening. Bijgevolg mogen alleen bedragen voor ordonnanceringskredieten worden voorzien en dienen de bedragen van de vastleggingskredieten 0 EUR te zijn. De vraag rijst waarom de DAB nog vastleggingskredieten voorziet.

³⁴ Samenwerkingsakkoord van 12 december 1990 tussen de Vlaamse regering en de Brusselse hoofdstedelijke regering en de bijakte van 6 juli 1999 bij dit samenwerkingsakkoord.

De waterwegbeheerders

De vroegere waterwegbeheerders *NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen (VOI)*, *Dienst voor de Scheepvaart (VOI)* en *administratie Waterwegen en Zeewezen* zijn omgevormd. Bij decreten van 2 april 2004 werden de extern verzelfstandigde agentschappen *Waterwegen en Zeekanaal* en *De Scheepvaart* opgericht. Beide agentschappen nemen de bevoegdheden van de vroegere VOI's en een gedeelte van de bevoegdheden van de administratie Waterwegen en Zeewezen over. Het aantal waterwegbeheerders gaat daarbij van drie naar twee. De ambtsgebieden van de twee nieuwe waterwegbeheerders zijn vastgelegd bij besluiten van de Vlaamse regering van 4 juni 2004. Het intern verzelfstandigd *agentschap Waterwegen en Zeewezen*, opgericht bij besluit van 11 juni 2004, zal nagenoeg geen waterwegen meer beheren maar hoofdzakelijk beleidsvoorbereidende taken uitvoeren.

De twee extern verzelfstandigde agentschappen *Waterwegen en Zeekanaal* en *De Scheepvaart* zijn op 30 juni 2004 al in werking getreden. Het interne agentschap *Waterwegen en Zeewezen* is nog niet in werking getreden. De Vlaamse regering heeft op 19 november 2004 het rechtsopvolgingsbesluit goedgekeurd. Dit besluit regelt de overdracht van de goederen, rechten en verplichtingen van de oude waterwegbeheerders naar de nieuwe agentschappen. De overdracht van de personeelsleden is echter nog niet geregeld.

Door de ontbrekende inwerkingtreding van het interne agentschap *Waterwegen en Zeewezen* kunnen de taken van de bestaande administratie niet volledig worden aangepast aan de bevoegdheden van de nieuwe externe agentschappen die wel al zijn in werking getreden.

De aangepaste begrotingen 2004 van de vroegere *Dienst voor de Scheepvaart* en de *NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen* dragen vanaf nu de naam van de extern verzelfstandigde agentschappen. Enkel de geraamde ontvangsten voor scheepvaartrechten in de begroting van het agentschap *Waterwegen en Zeekanaal* worden verhoogd in functie van de inwerkingtreding van het agentschap. Voor het overige zijn de begrotingen niet aangepast ingevolge de inwerkingtreding van de agentschappen. De begrotingen van de extern verzelfstandigde agentschappen zijn een verderzetting van de begrotingen van de vroegere instellingen. De kredieten van de programma's van de administratie Waterwegen en Zeewezen op de algemene uitgavenbegroting en de begroting van het Vlaams Infrastructuurfonds zijn nog niet aangepast aan de nieuwe bevoegdheidsverdeling. De vervroegde inwerkingtreding van de twee agentschappen *De Scheepvaart* en *Waterwegen en Zeekanaal* blijkt evenmin uit de ontwerpen van begroting voor 2005.

De overdracht van bevoegdheden zonder overdracht van middelen is niet nader toegelicht in de begroting. Om het Vlaams Parlement in te lichten over de gevolgen van de inwerkingtreding en de budgettaire aanpassingen die daarmee gepaard gaan, moeten de huidige

overgangssituatie en de toekomstige definitieve toestand nader worden verklaard in de toelichting.

Artikel 59 van het ontwerpdecreet houdende de algemene uitgavenbegroting 2005 voorziet in de mogelijkheid, binnen de perken van de kredieten van de algemene uitgavenbegroting en deze van de begroting van het Vlaams Infrastructuurfonds, kredieten verbonden aan het doel en de missie en de taken van het agentschap *Waterwegen en Zeekanaal* via herverdeling over te schrijven op de daartoe voor het agentschap geëigende of te creëren basisallocaties binnen de organisatieafdeling 64 (Waterwegen en Zeewezen) van de algemene uitgavenbegroting en op programma 64 van de begroting van de DAB Vlaams Infrastructuurfonds. Voor de begrotingskredieten in verband met het agentschap *De Scheepvaart* is geen dergelijke herverdelingsmogelijkheid voorzien.

De inwerkingtreding van twee agentschappen zonder een volledige overgangsregeling of zonder een duidelijke weergave van de budgettaire gevolgen van deze inwerkingtreding, getuigt niet van een behoorlijk bestuur. Het Rekenhof beveelt aan dat de overdracht van de personeelsleden zo snel mogelijk wordt geregeld en dat een aangepaste begroting aan het Vlaams Parlement wordt meegedeeld.

Reguleringsinstantie

Artikel 9 van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending voorziet de oprichting van een Reguleringsinstantie als instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid binnen het jaar na de inwerkingtreding van het decreet, dit is tegen 22 juli 2003. Deze oprichting vond pas plaats bij besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2003. Tot op heden zijn de in het besluit voorziene wervingen nog niet gebeurd en is de Reguleringsinstantie dus niet operationeel. Om die reden wordt de in het kader van de 2de aanpassing van de begroting 2004 voorziene dotatie (op de basisallocatie 41.41 van het programma 61.5) geschrapt. In de begroting 2005 staat op voormelde basisallocatie wel een krediet – ad 512 duizend EUR – ingeschreven, maar een begroting van de Reguleringsinstantie werd niet bij deze begroting gevoegd. De toelichting bij het programma 61.5 – Waterbeheer biedt terzake geen nadere uitleg.

Een spoedige operationalisering van de instantie is wel aangewezen gelet op onder meer de nakende verkoop van de participatie van het gewest in de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Vlaamse Landmaatschappij

De opbrengst van de erfpacht voor het gebouw van de Vlaamse Landmaatschappij wordt geraamd op 15.000 duizend EUR. Dit bedrag staat niet in verhouding tot de minimale instelprijs van 18.200 duizend EUR.

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Artikel 25 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid voorziet – in opvolging van het Vlaams Integraal Wateroverleg Comité – de oprichting van een Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). Deze commissie moet instaan voor de voorbereiding, de planning, de controle en de opvolging van het integraal waterbeleid op het niveau van het Vlaams Gewest. De Vlaams Milieumaatschappij verzekert het secretariaat en de ondersteuning van de planningscel van de CIW. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast voor de samenstelling en de werking van de CIW.

Een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van titel I van voormeld decreet – dat onder meer de regels bevatte met betrekking tot de taken, de samenstelling en werking van de CIW – werd niet goedgekeurd door de vorige Vlaamse regering. Ook deze regering keurde tot op heden nog geen uitvoeringsbesluit van het bovenvermeld decreet goed. Nochtans is de CIW reeds voorlopig geïnstalleerd en actief sinds maart van dit jaar. In de toelichting bij het programma 61.1 – Vlaamse Milieumaatschappij worden de prestaties van de CIW expliciet vermeld. De kosten van de CIW vallen dus ten laste van de begroting van de VMM.

Gelet op de budgettaire impact van de CIW op de begroting van de VMM en op de belangrijke rol die deze commissie speelt in de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid in Vlaanderen is het aangewezen de commissie spoedig een reglementaire basis te verschaffen.

Verhuursubsidies aan sociale huisvestingsmaatschappijen

De beleidsmatig vooropgestelde 11.000 duizend EUR per jaar voor verhuursubsidies aan sociale huisvestingsmaatschappijen gedurende de periode 2003-2005 kan niet worden gerealiseerd wegens te late vastleggingen.

Vlaams Woningfonds (VWF)

Artikel 16 van het uitgavendecreet bevat voor de vastleggingsmachtiging van het VWF een tikfout. Het correcte bedrag is 211.720 duizend EUR in plaats van 211.720.00 EUR. In dit bedrag zit een luik van 70 miljoen EUR voor uitgaven in het kader van het kooprecht van de sociale huurder dat in 2005 van kracht zal worden. Dit bedrag wordt geput uit de onbeschikbare reserves van het fonds B2 van het VWF.

De verbintenissenmachtiging, gecombineerd met een leningsmachtiging van 141.720 duizend EUR, houdt in dat het VWF obligatieleningen kan aangaan op de kapitaalmarkt waarmee dan hoofdzakelijk hypothecaire leningen aan gezinnen met een bescheiden inkomen en ten minste twee kinderen ten laste worden toegekend.

Artikel 59 van het ontwerp van programmadecreet 2005 geeft het VWF de mogelijkheid ook leningen te laten verstrekken aan gezinnen met

minstens één kind ten laste. Dit betekent een aanzienlijke stijging van de doelgroep van het VWF, zonder dat dit budgettair wordt vertaald in de begroting. De machtigingen van het VWF zijn niet significant gestegen ten opzichte van vorige jaren (138.000 duizend EUR in 2004 en 136.000 duizend EUR in 2003). Bovendien benut deze instelling doorgaans haar volledige jaarlijkse machtiging. Er is derhalve geen budgettaire ruimte gecreëerd om het bovenvermelde voornemen, ook daadwerkelijk uit te voeren.

3.7. Departement Wetenschap, Innovatie en Media

Acties van technologische innovatie

In de toelichting wordt aangegeven dat op de vastleggingsmachtiging ter ondersteuning van acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering provisionele vastleggingen kunnen worden genomen.

Het Rekenhof wijst erop dat (provisionele) vastleggingen enkel kunnen wanneer er voldoende concrete projecten tegenover staan. Vastleggingen die enkel worden genomen om de kredieten maximaal te benutten, kunnen niet worden aanvaard. Zijn college verwijst hierbij naar de opmerkingen over het KMO-programma⁽³⁵⁾. Het heeft er toen ook al op gewezen dat dergelijke algemene vermelding niet volstaat om een aanrekening op een vastleggingsmachtiging te verantwoorden.

Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Zowel het overgedragen tekort als het over te dragen tekort bedraagt 954 duizend EUR, zowel bij de tweede begrotingsaanpassing 2004 als in de begroting 2005. De vraag rijst wanneer en hoe dit tekort zal worden aangezuiverd.

Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen)

De door de raad van bestuur van het IWT-Vlaanderen op 16 september 2004 goedgekeurde kredieten slaan enkel op de dotaties. Er werd geen begroting waarin alle ontvangsten en uitgaven zijn opgenomen, voorgelegd of goedgekeurd. Bovendien wijken de dotatiebedragen sterk af: IWT-Vlaanderen vraagt 182.957 duizend EUR betalingskredieten en krijgt 195.433 duizend EUR, een verschil van 12.476 duizend EUR. Ook qua vastleggingsmachtigingen bestaat er een aanzienlijk verschil: volgens de nota aan de raad van bestuur bedragen de vastleggingsmachtigingen 116.536 duizend EUR, terwijl de begrotingstabel voor 128.767 duizend EUR aan vastleggingsmachtigingen bevat, een verschil van 12.234 duizend EUR. De toelichting bevat geen verklaring voor deze grote verschillen.

³⁵ Brieven N12-2.099.446 B1 en B5 en verslag van het Rekenhof over Innovatiedecreet en IWT-Vlaanderen.